

Középtávú munkaprogram Vigántpetend Önkormányzat Képviselőtestülete számára

I. Helyzetelemzés

Vigánt és Petend közel 800 éves települések, mely a 1938. évi közigazgatási egyesítést követően jelentős változást élt meg. A két világháború között 500 főt meghaladó egykori lakossági létszám az 1980-as években 200 fő alá csökkent. A lélekszám hosszú ideig stagnált, majd az 1992. évi József Attila úti parcellázást, és az Arany János utca megnyitását követően 15 új ház épült. A lélekszám napjainkra meghaladja a 230 főt.

Az önkormányzat 1990 óta kiegyensúlyozott gazdálkodással, a Körjegyzőséghez tartozó hat településeivel együttműködve biztosítja a közigazgatási, valamint az oktatási, egészségügyi és szociális feladatok ellátását. A település fekvése, természeti és épített környezeti adottságai jók. A Veszprémet Tapolcával összekötő 77-es (elkerülő) útnak is köszönhetően a település környezetvédelmi terhelése minimális, ezért a falusi, illetve a szelíd túrizmus szempontjából, ideálisnak mondható. Munkahelyteremtésben a családi gazdaságok, illetve az önfoglalkoztató családi-vállalkozások a meghatározók. Az önkormányzat eszközei a Falugondnok és a közfoglalkoztatás lehetőségére épülnek (évszakonként, változó létszámmal).

Vigántpetend hagyományait őrző és ápoló, számos értékkel bíró, élő és élhető falú. 1992. óta a Művészetek Völgye Fesztivál részeseként ismertsége, látogatottsága növekvő.

II. Középtávú célok, feladatok

a) Az önkormányzati vagyon hasznosítása, ingatlanok állagának megőrzése, fejlesztése

1. *Önkormányzati Hivatal épülete, udvara és melléképülete*

A Hivatal épülete (Kossuth L. 32 – 34.) rendezett. Irodai feltételek a polgármester és alpolgármester, ill. a Körjegyző és munkatársai számára megfelelőek. Az épület K-i részében bérleményként vegyesbolt üzemel. Az épület É-Ny-i szárnya a Polgárőrségnek átadott iroda kihasználatlan, felújításra szorul. Az udvari épület a falugondnoki kisbusz garázsaként, ill. részben a közmunkát kiszolgáló épületrészként, valamint Tűzoltószertárként használt.

2. *Orvosi rendelő és az Egészségház udvara*

A 2010 évben Uniós forrásból és jelentős önerőből megépített Orvosi rendelő a kor követelményének mindenben megfelel. A házi orvos heti két rendelésen túl kihasználatlan. Az építészeti látványos középület udvara alkalmassá tehető 8-12 parcellából álló gyógynövénykert kialakítására. Minimális ráfordítással a helyben jól ismert és hasznosított gyógynövények telepítésével, bemutató-parcellák kialakításával a településre látogatók számára élmény-ponttá válhat.

3. Kultúrház és udvara, udvari épületek

A mintegy 120 éves „kastély”, jelenlegi funkciója Kultúrház és udvara – az épület állaga miatt – kihasználatlan. Sürgős statikai vizsgálatra szorul. Az épület K-i életveszélyes részén a vagyontmentést, állagmegóvást meg kell kezdeni. Amennyiben az épület funkciója részben megtartható, az udvari vizesblokkban vízöblítéses WC-k kialakításával a higiénias feltételek biztosíthatók. Ez jelentősen hozzájárulhat az udvar szezonális kihasználtsága növeléséhez (pl. sátorhely, ill. a Művészeti Völgye Fesztivál idején programhelyszíneként).

4. Többcélú közösségi ház, könyvtár és teleház

A korábbi műhely és raktár helyén 2006-2007 évben terület és régiófejlesztési (KD-TRFC) támogatással kialakított épület földszintje könyvtárként működik a Tapolcai Vass Albert könyvtár szakmai irányításával. E helyiség a Képviselő-testület üléseinek helyszíne, és tere számos programnak, kisközösségi aktivitásnak. A felnövekvő korosztály szabadidős tevékenysége bővítésével kihasználtsága növelhető. Az épület manzárd része „teleházként” működik, IT eszközei 2012. évben LEADER forrásból 2,5 millió Ft támogatással korszerűsítésre kerültek, és jelentősen bővültek.

b) Alapfeladatok ellátása, közérzetet javító feladatok

1. Az óvodás korú 3-6 éves korosztályú gyermekek, létszáma 6-8 fő. Ellátásukat elsősorban a Monostorapáti – Kapolcs – Hegyesd - Vigántpetend Önkormányzatok által közös fenntartású óvoda biztosítja jó feltételek között, kiváló szakmai munkával. Iskoláskorú gyerekek többsége – a szabad iskolaválasztás lehetőségével élve - a Nagyvásonyi Kinizsi, és a Monostorapátiban működő Művészetek Völgye Általános Iskolába jár. A család és gyermekvédelmi feladatok ellátását szerződéses keretek között a „Tapolca környéki Önkormányzatok Társulása” keretén belüli szakellátás végzi.
2. A szociális alapfeladatok ellátása az Önkormányzat 7/2013. (XII. 31.) és a 6/2013. (XI. 30.) sz. szociális rendeletében foglaltak szerint történik. Krízis, - illetve válsághelyzetű család jelenleg nem él a faluban. A lakosság alapvető szociális biztonsága segítők, illetve a krízishelyzetben lévő egyének és családok pénzbeli és természetbeni juttatásokkal a létminimum szintjén tarthatók. Megfontolandó a 70 évnél idősebb lakosok kommunális adófizetés alól mentesítése. Ezzel egyidejűleg célszerű dönteni a kommunális adó 2015. évi mértékéről is.
3. Kulturális, szabadidős tevékenységek feltételei elsősorban Többcélú közösségi házban, részben a Kultúrházban, valamint az Egyházközség tulajdonát képező Papkerti játszótéren adottak. Ezek a közösségi terek - az önkormányzati alapítású - Vigántpetend Jövőjéért Alapítvány programjainak is helyszínei. Az évszakokhoz kötött programok közülük számos megyehatáron túl is ismert (Hajlilíom, Petendi Pünkösddőlő, Adventi hétvégék, Falunap, Szt. Mihály napi Szüreti mulatság, stb.)
4. Környezetvédelem, hulladékgazdálkodás rendeleti szabályai aktualizáltak, feltételrendszerei adottak (konténeres szelektív hulladékgyűjtés, háztartási,- kommunális hulladékgyűjtés és szállítás, évente lomtalanítás). A Független Ökológia Központ közreműködésével kihelyezett komposztálók a környezettudatos szemlélet formálása megújítása aktuális. A településen több gazdálkodó egység is működik, így

a Langalló Vendéglő, a Petendi Pálinkaház, az Agenda Natúra Manufaktúra és az állattartó telep. Valamennyi működését, csakúgy, mint a lakosság levegőszennyezéssel kapcsolatos (kábel és egyéb hulladékok égetése!) környezetterhelésre gyakorolt hatását, célszerű vizsgálni/vizsgáltatni.

5. Falugondnoki rendszer alapvetően jól, biztonságot adóan működik. A Falugondnok feladatkörébe célszerű integrálni a közmunkások munkavégzésének irányítását. A falugondnok tevékenysége megítélések elsődleges szempontja kell legyen, a közmunka érdemi, értékteremtő jellegének növelése. Az Egyházközséggel kötött megállapodás keretei között továbbra is biztosítani szükséges a Temetőkert és környéke gondozását, a Ravatalozó és a Hősök Emlékműve, valamint a Papkert karbantartását. A rendelkezésre álló gép- és eszközpark karbantartására kiemelt figyelmet kell fordítani. A traktor közösségi, lakossági hasznosításának szabályait célszerű kidolgozni és alkalmazni.
6. A Művészetek Völgye Fesztivál ideje alatt (alkalmanként) programhelyszínként szolgáló Tókert „Köztéri hasznosítási pályázat” kidolgozását megfontolásra javasoljuk. Frekvenciát elhelyezkedése a faluképet jelentősen befolyásolja, ugyanakkor éves karbantartása költséges. Fekvése, környezete a Dörögdi - medencén belül egyedülálló, miközben kihasználása csupán az autók időnkénti parkoltatására szorítkozik (rally versenyek, temetések, templomi rendezvények idején).
7. Önkormányzati utak, ill. a Közút Zrt. kezelésében a településen áthaladó utak összességében jó állapotúak. A csapadékelvezető árkok gondozása, mind a Vigánti részen a földsáncok, mind a Kossuth L. utca mindkét oldali beton árkaik megerősítését ütemezni kell. Elsőként a kritikus, balesetveszélyes szakaszok (30-50 fm) megerősítésével. Folytatni és befejezni szükséges az Arany János utcai telkek közművekkel való ellátását (víz és csatorna lekötések), azt követően az utca csapadékvíz elvezetését véglegesen meg kell oldani.
8. A közbiztonság a lakosság jogkövető magatartásának, valamint a körzeti megbízottal és a Kapolcsi Polgárőr Egyesülettel meglévő jó együttműködésnek köszönhetően megnyugtató. A jelentős látogatottsággal járó rendezvények (rally versenyek, Művészetek Völgye Fesztivál) biztosítása a szervezők kötelezettsége, az Önkormányzat nyitottsága és segítőkészsége eddig is adott volt.
9. Faluarculatra jelentős hatással van a Főtéri, valamint a 77-es út menti buszmegálló mindenkori állapota. A Főtéri régi kőépület kihasználatlan, „gazdátlanságát” meg kell szüntetni. A település útjai melletti kőkeresztek környezetének gondozása - a VJA Kuratóriumával együttműködve - biztosítható. *„Amíg a karunk elér, tegyük szebbé portáinkat, falunkat!”* elnevezéssel mozgalmat hirdetünk és életünk. Ez kiterjed a Fejfájóskút és környéke, az „Élményhely” kiépítésére, környezetének karbantartására. Az *„Adj távlatot!”* projekt keretében az önkormányzat fogadja a 0122/4 Hrsz. területből felajánlott mintegy félhektáros részt és azt hasznosításra – római kori őrtorony megépítésére – „élményhely” kialakítására a VJA számára átadja.

c) Együttműködések, partnerségek

1. Az elmúlt évtizedekben a legszorosabb kapcsolat az 1992-ben Önkormányzat által alapított **„Vigántpetend Jövőéért Alapítvány”** Kuratóriumával alakult ki. E stratégiai partnerség fenntartása és gazdagítása közös érdek. A hagyományos rendezvények, „Hajlilium”, a „Petendi Pünkösdlő”, és „Petendi Advent”, valamint „Falunap” mellett a 2013-ban elsőként megrendezett „Vigántpetendről Elszármazottak Találkozója” (VET) olyan helyi érték, közösségfejlesztő erő, melynek folytatása, fenntartása indokolt. A II. VET megrendezését 2015 őszén, a Szt. Mihály napi rendezvényhez kötötte, tervezni szükséges.
2. **Az Egyházközséggel** rendezett, jó kapcsolat egyidős az önkormányzatisággal. Ennek eredményeként készült el az egyház tulajdonát képező Templom - és sírkert területén az új ravatalozó (1998-ban). 2006- és 2012 között a templom teljes külső és belső rekonstrukciója EU-s támogatással megtörtént. A temetőkert gondozása, karbantartása továbbra is önként vállalt feladatok között célszerű ütemezni. A rk. templommal egyidős 250 éves barokk Plébániában korábban - a Művészetek Völgye ideje alatt - „Galéria” működött. Jelenleg bérlő lakja, aki gondoskodik az állagmegóvásáról. Mint szakrális helynek látogathatóságát – időszakosan - célszerű önkormányzati támogatással a nagyközönség számára biztosítani. A ma oly népszerű *„Pincétől a padlásig”* program erre jó keretül szolgálhat. A „Papkert” mintapéldája annak, miként lehet az egykor gazdasági célt szolgáló gyümölcsöst – jóléti célra - közösségi szintérenként (gyermekjátszótér) hasznosítani. A kölcsönös érdekeken alapuló partnerséget érdemes „Együttműködési megállapodásba” foglalni.
3. A korábban katolikus, majd elemi népiskolaként működő egy-tantermes iskola, és tanítólakás, valamint udvari épülete a **Független Ökológiai Központ** tulajdonában van. Frekvenciát, - a faluképet is befolyásoló - elhelyezkedése, szezonális látogatottsága korábban is partnerséget generált. Ennek szabályozott, a kölcsönös előnyökre épülő gyakorlatát célszerű írásos megállapodásba foglalni. A kölcsönösség jó példaként említhető a VET rendezvény, amelyen 120-140 fő vett részt 2013-ban és vehet részt a jövőben is.
4. **Csórom-pusztai Oktatási Központ** nem csupán agrártörténetileg számon-tartott ingatlan együttes, de új profilja szerint távlatos alkotó és közösségi tér. A kis kolónia több mint huszonöt éve bizonyítja a falu iránti elkötelezettségét, s nem csupán a Művészeti Napok ideje alatt. Az együttműködés korrekt, ugyanakkor alkalmi jellegű. 2012-óta az OK-val együttműködő Hello Wood szervezet tevékenysége révén nemzetközi ismertsége növekvő. A budapesti székhelyű szervezet „letelepedési szándékát” mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy bejegyzésre váró alapítvány székhelyéül Vigántpetendet kívánja választani. A szervezet szándékai jövőt érintőek, elképzeléseik távlatosak. A kölcsönösségen alapuló partnerséget 2014. november 20-i ülésén a Képviselő-testület „Együttműködési szándéknyilatkozattal” intézményesítette.
5. **Petendi Pálinkaház, Langalló, Agenda Natúra Manufaktúra** – gazdasági egységek ismertsége egyre növekvő. Helyi termékekkel településünk jó hírnevét öregbítik, jelentősen hozzájárulnak településünk ismertségéhez. Látogatottságukat – a Művészetek Völgye idején túli időszakban is - önkormányzati eszközökkel is célszerű

előmozdítani (például az Önkormányzat épületében kialakításra javasolt „Helyi termékek szekrénye” felület létrehozásával).

III. Miből és hogyan

A 2010-2014 között az önkormányzatok kötelezően ellátandó feladatai és az ehhez rendelt központi költségvetési források jelentősen változtak. A 2011 évi Mőtv. (CLXXXIX) életbelépését követően Vigántpetend Önkormányzat - bár hátrányos helyzetű település besorolását nem veszítette el - de kiegészítő forráshoz nem jutott. Amennyiben jelen kormányzati ciklusban érdemi elmozdulás támogatási oldalról nem lesz, a középtávú cselekvési tervben megjelölt célok csakis tudatos és eredményes (pályázati) forrásszerzéssel lesznek megvalósíthatók. Mivel helyi adók kivetésének, ill. beszedésnek nincs realitása, ezért az Arany János utcai építési telkek (12 beépítésre váró parcella) értékesítésével lehetne jelentősebb bevételt realizálni.

A Képviselő-testület megragad minden olyan pályázati lehetőséget, amelyek a Tapolca Környéki Önkormányzatok Társulása, valamint a Veszprém és Térsége Szennyvízelvezetési és – kezelési Önkormányzat Társulás tagjaként a jövőben rendelkezésre állhatnak.

Vigántpetend, 2014. 11. 21.

Nemoda István